

כבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

התנועה לשמירת אדמות הלאום ואח'
על-ידי ב"כ עוה"ד עמיר פישר
מרחוב המלך גיורג' 33, ירושלים, 94261
טל': 02-6223676 ; פקס': 02-6223052

בג"ץ 433/09
בג"ץ 72/09

העותרים

נ ג ד

שר הביטחון ואח'
על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים ירושלים

תמשיבים

הודעה מעדכנת מטעם המשיבים

המשיבים מתכבדים בזאת להגיש הודעה מעדכנת מטעמם, כדלקמן:

1. עניינה של העתירה בבקשת העותרים מבית המשפט הנכבד, כי יורה למשיבים לבוא וליתן טעם מדוע לא תינקטנה כל הפעולות הדרושות לשם הוצאה ומימוש של צווי הרסיסה ביחס למבנים בלתי חוקיים בכפרים דיר דבואן וביתין (בג"ץ 72/09), ובמרחב הכפרים כפר עקב וג'בע (בג"ץ 433/09). בפרט מתייחסים העותרים בעתירותיהם לשלושה מבנים מסוימים בבג"ץ 433/09 ולשישה מבנים נוספים במסגרת בג"ץ 72/09, בהם בוצעו עבודות בנייה במועד הגשת העתירה.
2. בראשית שנת 2009 הוגשו תגובות המשיבים לשתי העתירות. בתגובותיהם טענו המשיבים כי דין העתירות להידחות על הסף, נוכח פסיקת בית המשפט הנכבד, לפיה למשיבים שמור שיקול דעת רחב בכל הנוגע לאכיפת דיני התכנון והבנייה, וכי אין מקום להתערבותו בשיקול דעת זה.
3. ביום 24.9.09 וביום 18.10.09 הגישו העותרים בקשות לתיקון העתירות והוספת סעד ולפיו המשיבים יקצבו פרק זמן למימוש ההרסיסה ביחס למבנים המצויינים בעתירות, זאת נוכח טענתם בדבר קיומה של עילה חדשה למתן סעד. בבסיס בקשות העותרים למתן סעד זה עמדה טענתם, לפיה יצאה הלכה חדשה מלפני בית המשפט הנכבד, הקובעת כי מקום שרשויות אכיפת הדין אינן חולקות כי בנייה בוצעה בניגוד לחוק, עליהן לקבוע לוחות זמנים לביצוע הריסות מבנים אלו.

4. בתגובתם מיום 12.7.10, טענו המשיבים כי דינן של העתירות שבנדון להידחות, שכן לא קיימת עילה להתערבותו של בית המשפט בסדרי העדיפויות של המשיבים בכל הנוגע לאכיפת דיני התכנון והבנייה באזור. המשיבים טענו, כי בניגוד לטענת העותרים, לא קיימת כל הלכה חדשה המחייבת את המשיבים לקצוב את המועד להריסת המבנים נשוא העתירות. עוד הבהירו המשיבים כי טענה בדבר קיומה של הלכה חדשה כאמור נדחתה על ידי בית המשפט הנכבד בבג"צ 9251/09 רגבים נ' שר הביטחון (מיום 14.1.10, פורסם באתר בית המשפט).

5. המשיבים עדכנו כי מאז הגשת התגובות המקדמיות לעתירות במתכונתן הראשונה, חלו התפתחויות בסדר העדיפויות בכל הנוגע לאכיפת דיני התכנון והבנייה באזור. בין היתר, הפנו המשיבים להחלטת ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (הקבינט המדיני-בטחוני) מיום 25.11.09, מס' ב/22 (להלן- החלטת הקבינט), לפיה הושעתה באופן זמני הבנייה ביהודה ושומרון, וכן לצו בדבר התליית הליכי הבנייה (הוראת שעה) (יהודה והשומרון) (מס' 1653), התשי"ע- 2009 (להלן- צו התליית הבנייה), מיום 26.11.09, אשר הוצא בהתאם להחלטת הקבינט, ותוקפו נקבע עד לחודש ספטמבר 2010.

נוכח שתי ההחלטות שלעיל, טענו המשיבים באותה עת כי מערכת הביטחון עסוקה במימוש ההחלטה בדבר הקפאת הבנייה ביהודה ושומרון. המשיבים הבהירו כי מימוש החלטה זו חייב את תגבור הכוחות הנוגעים בדבר, את ריכוז המאמץ באכיפת החלטות אלו וכן דחייה של משימות אחרות, ובכלל זה, כאלה העולות מתוך עתירות שונות שהוגשו בנושא זה.

6. ביום 19.7.10 התקיים דיון בעתירות. בעקבות הדיון ניתנה החלטת בית המשפט הנכבד אשר הורה למשיבים לשוב ולעדכן באשר לסדרי העדיפויות בהמשך.

עמדתם העדכנית של המשיבים

7. המשיבים ישובו ויטענו כי דינה של העתירה להידחות בשל היעדר עילה להתערבותו של בית המשפט הנכבד בסדרי העדיפויות של המשיבים בכל הנוגע לאכיפת דיני התכנון והבנייה.

8. בית משפט נכבד זה קבע לא אחת, כי כאשר הרשויות אינן מתנערות כליל מחובתן לאכוף את החוק, הרי שככלל לא יתערב בית המשפט באופן האכיפה של חוק זה או אחר; לא כל שכן בסדרי העדיפויות, בשיקול הדעת ובלוח הזמנים לאכיפה. המשיבים יטענו כי המדינה אינה מתנערת מחובתה לאכוף את דיני התכנון והבנייה באזור; פעולות אכיפה באזור בוצעו בעבר וצפויות להימשך, והכל כפי שיתואר להלן.

9. בשנת 2010 נהרסו באיזור יהודה והשומרון 172 מבנים בלתי חוקיים במגזר הפלסטיני, כאשר 110 הריסות בוצעו על ידי יחידת הפיקוח של המנהל האזרחי והיתר בוצעו על ידי המחוזיים במבנה, בהמשך להליכי פיקוח שננקטו ביחס אליהם, על ידי יחידת הפיקוח.
- אכיפה מתקיימת גם ביחס לבנייה בלתי חוקית במגזר הישראלי. בשנת 2010 נהרסו באזור יהודה והשומרון 167 מבנים בלתי חוקיים במגזר הישראלי, כאשר 104 הריסות בוצעו על ידי יחידת הפיקוח, והיתר בוצעו על ידי המחוזיים במבנה בהמשך להליכי פיקוח שננקטו ביחס אליהם, על ידי יחידת הפיקוח.
- נוסף על פעולות אלה מבצעת יחידת הפיקוח פעולות אכיפה נוספות, הן במגזר הפלסטיני, והן במגזר הישראלי, בדמות סיורים לשם איתור בנייה בלתי חוקית, מסירת צווי הפסקת עבודה וצווי הריסה, תפיסת כלי עבודה ועוד.
10. אכיפת דיני התכנון והבניה בכלל, ובאיו"ש בפרט, מערבת שיקולים מורכבים של כוח אדם ומשאבים. לצד אלה, בשל המאפיינים הייחודיים של האזור, מעורבים בהחלטה גם שיקולים מדיניים וביטחוניים בעלי משקל רב.
- הווה ידוע, כי סוגיית הבנייה ביהודה ושומרון על כל מרכיביה הפכה לסוגיית ליבה בשיח המדיני בין ישראל לבין הרשות הפלסטינית וכן במגעים המדיניים עם ארצות הברית ומדינות ידידות אחרות. אשר על כן, מדיניות הממשלה באשר לפעולות המשנות את המצב הקיים בשטח, נשקלת גם בשם לב לאינטרסים לאומיים רחבים ובראיה הכוללת גם שיקולים מדיניים, ביטחוניים ואחרים. למותר לציין, כי לשיקול הלאומי הכולל ישנה השפעה גם על סדרי העדיפויות באכיפת הדין באזור, וזאת בשל הנסיבות המדיניות האמורות. יצוין, כי האמור נכון הן לגבי בנייה בלתי חוקית המבוצעת על ידי מתיישבים ישראלים, והן ביחס לבניה בלתי חוקית פלסטינית.
11. בכפוף לעובדה כי סדרי העדיפויות במימוש צוי הריסה מעודכנים מעת לעת על בסיס כלל השיקולים שזכרו לעיל, המשיבים יבקשו לשוב ולחדד כי בכל הנוגע לסדר העדיפויות להריסת בנייה בלתי חוקית במגזר הפלסטיני, הנחיית הדרג המדיני עודנה כי העדיפות בעת זו היא לביצוע הריסות מבנים מטעמים בטחוניים, דהיינו, כאשר מדובר במבנים אשר בשל מיקומם מהווים משום סיכון בטחוני.
12. ככל שהדבר נוגע לפעולות אכיפה באיזורים נשוא העתירות שבנדון, במהלך שנת 2010, נפתחו הליכי אכיפה תכנונית ביחס לשני מבנים בלתי חוקיים בכפר ג'בע, ביחס ל-34 מבנים בלתי חוקיים בכפר עקב, ביחס ל-25 מבנים בלתי חוקיים בכפר דיר דבואן וביחס לתשעה מבנים בלתי חוקיים בכפר ביתין.
- בנוסף, במהלך 2010, בוצעו בכפר עקב ארבע תפיסות כלי עבודה, נוכח חשד סביר כי הכלים משמשים כאמצעי לביצוע עבירה של בניה בלתי חוקית.

13. המשיבים יעדכנו, כי ביחס לכל המבנים שצוינו במסגרת בג"ץ 72/09 נפתחו תיקי בב"ח. לארבעה מבין המבנים הוצאו צווים סופיים להפסקת עבודה ולהריסה. ביחס לשני המבנים הנוספים טענו המחזיקים שבעבר ניתנו להם היתרי בנייה בשלב זה, המנהל האזרחי בוחן את היתרי הבנייה שהועברו לו על ידי המחזיקים. עד לקבלת החלטה בנוגע לשני המבנים האמורים, צווי הפסקת עבודה שהוצאו בעניינם עומדים בתוקפם.

14. מהאמור לעיל עולה באופן שאינו משתמע לשתי פנים כי המשיבים אינם מתנערים כלל וכלל מפעולות אכיפה בתחומי אחריותם. לפיכך אין כל מקום להתערבותו של בית המשפט הנכבד בסדרי העדיפויות של המשיבים בכל הנוגע לאכיפת דיני התכנון והבנייה באזור.

המשיבים יבקשו להפנות לפסק הדין שניתן אך לאחרונה, ביום 2.12.10, בבג"ץ 6243/08 **התנועה לשמירת אדמות הלאום נ' שר הביטחון** (פורסם בנבו), שם נדחתה עתירה בעניין הריסתם של מבנים בלתי חוקיים במגזר הפלסטיני בשישה אתרים באזור יהודה ושומרון:

25. בענייננו, הצביעו המשיבים על פעולות אכיפה נרחבות שהם מבצעים באזור כולו, ואף באתרים נשוא העתירה בכלל זה. הם עמדו על השיקולים המיוחדים המנחים אותם בנושא האכיפה, ועל סדרי העדיפויות המכוונים אותם ביחס לכל אתר ואתר. בכל חמשת האתרים הראשונים בהם נוגעת העתירה, מתקיימים הליכי מיקוח ואכיפה כנגד הבינוי הבלתי חוקי בשטח ברמת ביצוע כזו או אחרת.

היקף פעולות האכיפה, קצב ביצועה, וסוג אמצעי האכיפה הננקטים כנגד המבנים השונים נקבעים בידי הרשויות המוסמכות בשים לב לשיקולים שונים שבאינטרס הציבורי. מדיניות האכיפה הנקוטה ביחס למבנה בצומת איו"ש גם היא אינה חורגת ממתחם הסבירות, והיא מונחית משיקולים ענייניים המושפעים מתכליות בטחוניות, תכנוניות, וחברתיות. חשוב גם להדגיש כי היותו של אתר זה בסדר עדיפות נמוך מבחינת האכיפה, אין פירושו כי הוא מוצא מתחומי רשת האכיפה, וכי אין כוונה לפעול בענייננו. אלא שבשלב זה, משיקולים רלבנטיים שונים, פעולת האכיפה כנגדו אינה מצויה בעדיפות גבוהה על מפת העדיפויות ששרטטו המשיבים (השוו תנועת "אנחנו על המפה", פסקה 11). לא מצאנו כי קיימת עילה טובה להתערב בסדרי העדיפויות שנקבעו על ידי הרשויות לצורך אכיפה באתרים המנויים בעתירה, ובאתר צומת איו"ש בכלל זה, משהשיקולים המנחים לענין זה הם ענייניים וסבירים.

26. סיכומם של דברים, אין במדיניות האכיפה הננקטת על ידי המשיבים, ובסדרי העדיפויות שנקבעו על ידם לענין האתרים נשוא עתירה זו משום חוסר סבירות, או פגם חוקי אחר המצדיק התערבות שיפוטית של בית משפט זה.

15. אשר על כן, נוכח ביצוען של פעולות אכיפה באזור; ונוכח העובדה כי אף ביחס למבנים נשוא העתירות הספציפיות ננקטים הליכי אכיפה, יטענו המשיבים כי העתירה מתייגת ומכל מקום, כי אין הצדקה להסטת זרקור האכיפה דווקא למקומות שהעותרת מעוניינת בהפניית הזרקור אליהם.
- ברק, כי אין בכך כדי להוות "מגן" למחזיקי המבנים מפני פעולות אכיפה, וכפי שניתן לראות, כאשר המשיבים מוצאים לנכון לנקוט בפעולות כאלה, בהתאם לסדרי העדיפויות הנקבעים על ידם, הדבר מתבצע. הדבר אף לא גורע מחובתם של המחזיקים במבנים לממש את צווי ההריסה שהוצאו על ידי ועדת המשנה לפיקוח - ואשר מופנים אליהם.
16. לפיכך, יבקשו המשיבים מבית המשפט הנכבד להודות על דחיית העתירה, תוך חיוב העותרים בהוצאות.
17. הודעה זו נתמכת בתצהירו של סאיל צביקה כהן, ראש תחום תשתית במנהל האזרחי.

היום, כ"ג אדר א' תשע"א

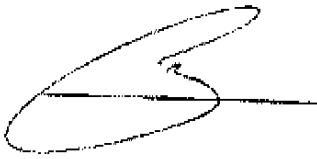
27 פברואר 2011

אילאין אמיר
 סגנית בכירה לפרקליט המדינה

תצהיר

אני החתום מטה, רמי חנוך, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אם לא אעשה כן אחיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. הנני משמש כ- רמי חנוך השומר הראשי במנהל
2. תצהירי זה ניתן בתמיכה לתגובה לבקשה למתן צו ביניים מטעם המשיבים מבג"ץ 433/09 ובבג"ץ 72/09.
3. לאחר שקראתי את תגובת המדינה לבקשה לצו ביניים מטעם המשיבים בעתירה הנ"ל, אני מאשר שכל העובדות המפורטות בתגובה זו, ואשר נוגעות לפעילות יחידות הפיקוח של המנהל האזרחי, ידועות לי מתוקף תפקידי והינן אמת למיטב ידיעתי.
4. אני מצהיר כי זהו שמי וזו חתימתי ותוכן תצהירי דלעיל אמת.

אישור

הנני, אילנה גורן, עו"ד, מאשר בזאת, כי ביום 24.2.11 הופיע בפניי רמי חנוך המוכר לי אישית, ולאחר שהוזהרתי, כי עליו להצהיר את האמת, וכי אם לא יעשה כן יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר את נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

אילנה גורן
עו"ד
34684